

VALSTS KAPITĀLSABIEDRĪBU PIENESUMS LATVIJAS EKONOMIKĀ

Kas ir valsts kapitālsabiedrības?

Valsts kapitālsabiedrības ir uzņēmumi, kas pieder valstij. Par katru uzņēmumu valsts uzdevumā ir atbildīga kāda ministrija vai valsts institūcija (kapitāla daļu turētājs)

Kāpēc valsts ir īpašnieks kapitālsabiedrībās?

Valsts kā kapitālsabiedrības (uzņēmuma) īpašnieka mērķis ir sniegt iespējami lielāku ekonomisko un sociālo labumu sabiedrībai

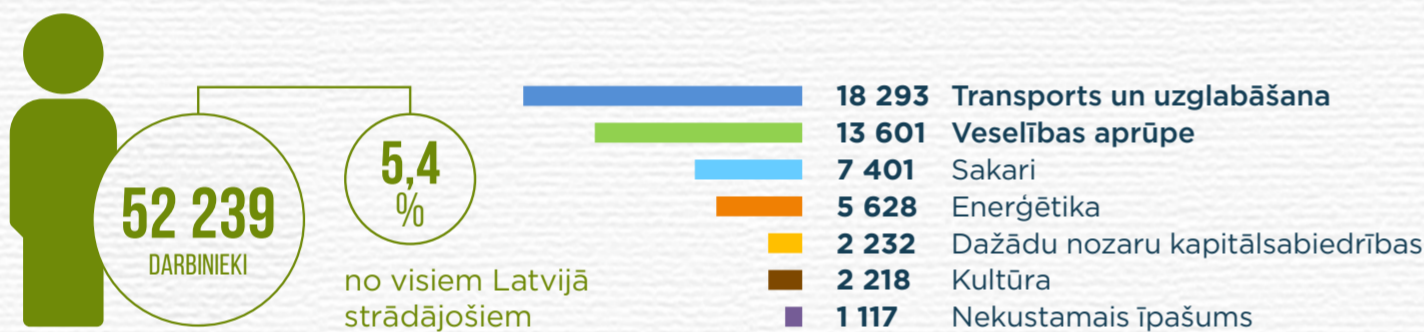
- novērst tirgus nepilnības
- pārvaldīt valsts attīstībai un drošībai svarīgus īpašumus
- nodrošināt stratēģiski svarīgu preču ražošanu un pakalpojumu sniegšanu

Valsts dibina kapitālsabiedrību tikai tad, ja citā veidā (piemēram, iepērkot preci vai pakalpojumu, piešķirot subsīdijas u. c.) nav iespējams efektīvāk īstenot sabiedrības intereses

Valsts kā īpašnieks

- nosaka kapitālsabiedrībām sasniedzamos mērķus un uzdevumus
- lemj par pieejamo finansējumu no budžeta līdzekļiem jeb dotāciju piešķiršanu
- lemj par dividenžu izmaksu

2015. gadā valsts kapitālsabiedrībās strādāja

Lielākās kapitālsabiedrības pēc nodarbināto skaita

Kapitālsabiedrību peļņa un samaksātās dividendes 2015. gadā

PEĻŅA

164,3
MLJ. EUR

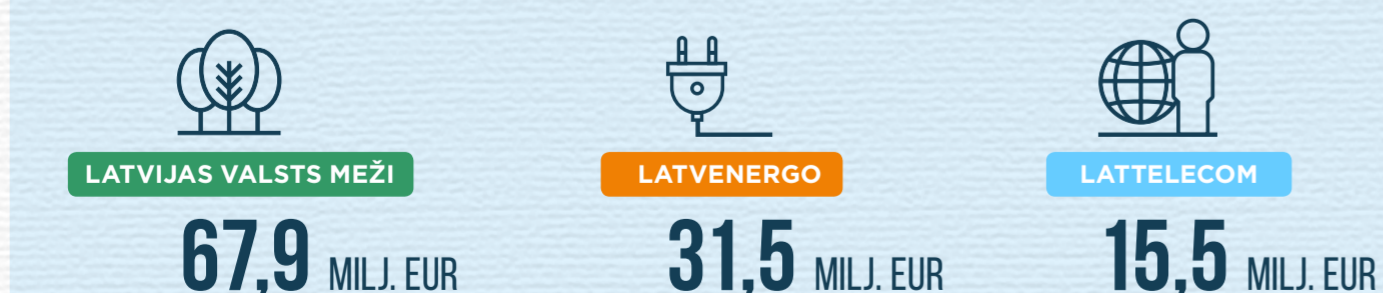
Kapitālsabiedrībām jādarbojas efektīvi un jānodrošina aktīvu vērtības pieaugums ilgtermiņā, piesaistot ekonomikas aktivizēšanā un tautsaimniecības nozaru izaugsmē, vienlaikus ņemot vērā sabiedrības vajadzību nodrošināšanu

Kapitālsabiedrībām par kapitāla izmantošanu jāmaksā īpašniekam (valstij) dividendes, it īpaši gadījumos, ja kapitālsabiedrības darbība pilnībā vai pamatā ir komerciāla

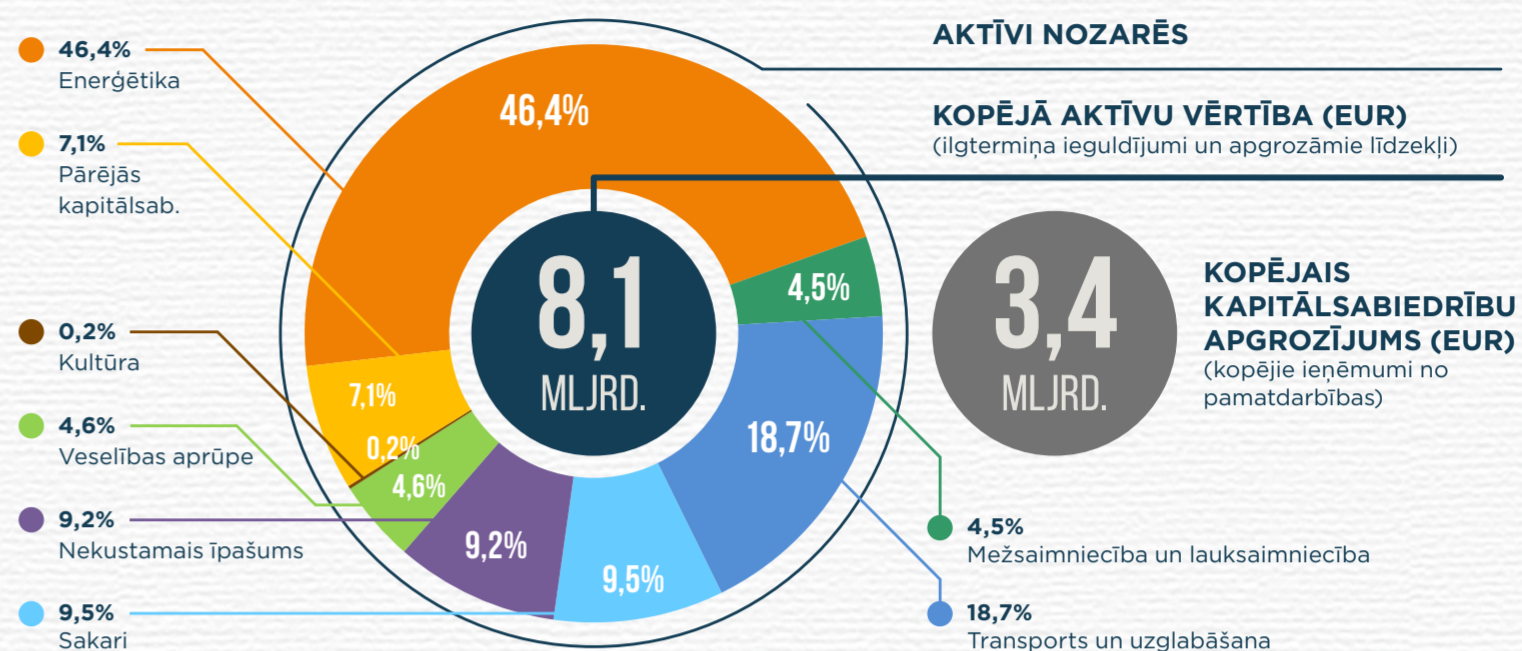
SAMAKSĀTĀS DIVIDENDES

127
MLJ. EUR

Kapitālsabiedrības, kas 2015. gada budžetā iemaksāja lielāko dividenžu apjomu

Kapitālsabiedrību aktīvu vērtība un apgrozījums 2015. gadā

Lielākās kapitālsabiedrības pēc aktīvu vērtības

Kā koordinācijas institūcija palīdz uzlabot uzņēmumu darbības efektivitāti?

PROFESIONĀLA PĀRVALDĪBA UN ATKLĀTĪBA

No 2015. gada 1. jūnija kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības uzdevumus pilda Pārresoru koordinācijas centrs (PKC), atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) sniegtajam vadlinijām:

SNIEDZ VĒRTĒJUMU par valsts līdzdalības nepieciešamību kapitālsabiedrībā

INFORMĒ SABIEDRĪBU un padara pieejamāku informāciju par valsts kapitālsabiedrību darbību un finanšu rādītājiem

IEVIEŠ VIENOTU PIEEJU

- kapitālsabiedrību stratēģiju izstrādē
- darbības rezultātu novērtēšanā
- valdes un padomes locekļu kandidātu novērtēšanā un atlasē

Kā novērtēt valsts kapitālsabiedrību darbības rezultātus?

Pārresoru koordinācijas centrs (valsts uzdevumā) katru gadu vērtē, vai kapitālsabiedrības sasniedz izvirzītos mērķus

FINANŠU MĒRĶI

piemēram, vai sasniegts plānotais apgrozījums, peļņa, pašu ieņēmumi, pašu kapitāla atdeve

NEFINANŠU MĒRĶI

piemēram, vai nodrošināts plānotais pakalpojumu apjoms pacientu ārstēšanā, vai iestudēts paredzēto teātra izrāžu skaits u. tml.

Mērķu sasniegšanu vērtē savstarpēji saistīti – piemēram, ja sniegta lielāks pakalpojumu skaits sabiedrībai, analīzē, kā tas ietekmējis plānoto finanšu mērķu izpildi